TERMINOLOGIA DE IATE EN CATALÀ

Introducció

1. HISTÒRIA DEL PROJECTE

Terminologia de IATE en català és el resultat d'un projecte de recerca que ha impulsat la Universitat Oberta de Catalunya juntament amb el Centre de Terminologia TERMCAT, que n'ha coordinat l'execució, ha ofert assessorament metodològic i terminològic als autors i ha cedit les seves eines de gestió terminològica per a fer possible l'elaboració i la publicació del diccionari en línia.

Aquest projecte de recerca va començar en el moment en el qual la base de dades IATE va posar a disposició pública la descàrrega parcial de les dades per llengua i àrea temàtica. Aquest fet es dugué a terme l'any 2014 i va representar un canvi significatiu en la manera de consultar aquesta base de dades per part de professionals, especialistes i investigadors.

La base de dades IATE conté la terminologia que s'empra en les institucions de la Unió Europea i les agències amb l'objectiu d'emmagatzemar, gestionar i fer difusió de la terminologia específica de la Unió Europea. Actualment està disponible en les 24 llengües oficials i disposa de 552 combinacions lingüístiques.

El present projecte de recerca ha permès compilar, utilitzant eines de tecnologia lingüística, denominacions en llengua catalana corresponents a diferents àrees temàtiques de IATE. La tasca d'anàlisi i revisió posterior s'ha centrat a comprovar l'adequació de cada denominació catalana al significat de les denominacions anglesa i castellana que hi ha recollides al IATE.

L'objectiu de l'obra és fer pública en català la terminologia present a la base de dades IATE en les 24 llengües oficials de la Unió Europea. Per tant, no té un caràcter prescriptiu sinó que té com a finalitat posar a l'abast de traductors, terminòlegs, especialistes i públic en general la terminologia que és present en aquesta base de dades per a facilitar-ne l'ús, la difusió i la normalització en llengua catalana. El projecte continua en procés de desenvolupament amb l'objectiu d'ampliar el nombre de denominacions en llengua catalana que són presents en la base de dades IATE.

2. CONTINGUT DEL DICCIONARI

Aquest diccionari recull 15.997 fitxes. Cada fitxa terminològica del diccionari presenta la informació següent:

- Una o més d'una denominacions catalanes, amb la categoria lèxica en alguns dels casos; les denominacions catalanes provenen de fonts documentals que es troben disponibles en accés obert, i que es poden consultar al document Bibliografia. En la majoria de casos s'indica la font de la denominació catalana (en aquesta versió, quan hi ha diversos sinònims catalans en una fitxa generalment només s'indica la font en un d'ells)

- Una o més d'una denominacions en anglès, castellà i francès, considerades equivalents de traducció procedents de IATE i que estan classificades amb un nivell de fiabilitat alt, amb la font de procedència.

- El codi IATE, considerat codi de referència, corresponent a les denominacions en anglès, castellà i francès, de IATE.

- Una definició, en alguns casos, procedent de la Terminologia Oberta del TERMCAT.

- Una o més d'una indicació d'àrea temàtica. Les àrees temàtiques inclouen la descripció de l'àrea i també el codi corresponent a IATE.

Exemple d'article:

arrendament

ca **arrendament**, n m (*TO-TERMCAT*)
ca **contracte d'arrendament**, n m (*DOGC-E; TO-TERMCAT*)
ca **lloguer**, n m (*TO-TERMCAT*)
es **contrato de alquiler** (*IATE*)
fr **contrat de louage** (*IATE*)
fr **louage** (*IATE*)
en **contract of lease** (*IATE*)
en **lease contract** (*IATE*)
cod **IATE-1390730** (*IATE*)
Dret (12)

Definició

Contracte pel qual una persona s'obliga a cedir a una altra l'ús d'un bé per un temps determinat, o s'obliga a realitzar-li una activitat, un servei o una obra a canvi d'una renda o un preu.

Les fitxes estan classificades segons les diverses àrees temàtiques de IATE, que es poden consultar en el document Arbre de camp. Concretament, 3.292 pertanyen a l'àmbit del dret, 478, a l'àmbit de l'economia, 3.829, a l'àmbit de la salut, 632, a l'àmbit de la Unió Europea i unes 8.000 pertanyen a altres àmbits temàtics de la base de dades IATE.

3. CRITERIS METODOLÒGICS PER AL TRACTAMENT DE LES DADES

En l'elaboració d'aquest recurs s'ha emprat una metodologia de treball que combina la compilació automàtica de terminologia en llengua catalana que és present en recursos lingüístics d'accés obert i l'ús de corpus lingüístics especialitzats. Aquestes dues estratègies han permès identificar les denominacions en llengua catalana que són equivalents a les entrades en castellà, anglès i francès de IATE.

Per a conèixer amb detall el procés de creació d'aquest diccionari, en l'apartat Bibliografia es poden consultar els articles acadèmics que expliquen el procés de treball que s'ha dut a terme.

Els recursos lingüístics d'accés obert que s'han fet servir en aquest projecte són diccionaris terminològics, manuals, publicacions especialitzades i enciclopèdies, i es poden consultar al document Bibliografia. Així mateix, s'han creat corpus paral·lels especialitzats, dels quals s'han extret de manera automàtica les denominacions en castellà o anglès que són presents a IATE, juntament amb les corresponents denominacions en català. La identificació de denominacions en català en corpus paral·lels de gran volum ha estat possible per l´ús de models de traducció que es basen en sistemes de traducció automàtica estadística.

La metodologia de treball emprada ha permès crear un nou model de diccionari electrònic, elaborat a partir de la terminologia que és present en diferents recursos lingüístics d'accés obert de diferent format, ha facilitat la compilació i la consulta de terminologia en diferents llengües i, com a resultat, ha fet possible l'accés a un únic format de dades terminològiques procedents de diferents fonts de referència.

4. PROPÒSIT

Aquest diccionari s'ha elaborat amb el propòsit de compilar la terminologia en llengua catalana que actualment és present en la base de dades IATE en les 24 llengües oficials de la Unió Europea, i fer-la disponible tant en format de consulta com en format de descàrrega. Així mateix, cal dir que no és una obra tancada, ja que s'anirà ampliant a mesura que s'avanci en el treball de compilació de terminologia en llengua catalana que pertany a les diferents àrees temàtiques de IATE.